

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 1 ~

דרישות המפמ"ר במשנה: שפת המשנה - מונחי יסוד, מילים וביטויים נפוצים, כגון: זה הכלל, יצא / לא יצא; זיהוי פסוקים המובאים במשנה; חלקי המשנה - כותרת, אומר, דין, טעם, מקרה (כאמד"ט).

כדי לענות על השאלות כראוי יש צורך ללמוד את המשניות עם פירוש הקהתי / ברטנורא

נושאי הפרק: סדר פסח, מצוות והגדת לבנך

משנה א' - איסור אכילה לפני החג, הסבה, מצוות ארבעה כוסות

מושגים:

א. עֲרָבֵי פְסָחִים - י"ד בניסן.

ב. סְמוּךְ לַמִּנְחָה - קרוב לזמן מנחה קטנה (תחילת שעה זמנית עשירית. ברטנורא).

ג. עַד שֶׁתִּתְחַשֵּׁף - עד שיהיה ממש לילה, אחר צאת הכוכבים.

ד. יָסַב - ישב בְּהִסְבָּה, מוטה על צד שמאל.

ה. עָנִי - אדם המתפרנס מהצדקה.

ו. תִּמְחֹרֵי - א. אוכל הניתן לעניים.

ב. קערה שעברו איתה בין הבתים בכל יום, וכל אחד מבעלי הבתים נותן מעט תבשיל מקדירתו, לטובת

העניים (אלו נקראים עניים שבעניים).

ז. כּוֹס רְאִשׁוֹן - אומרים עליו את הקידוש. (משנה ב')

ח. כּוֹס שְׁנִי - קוראים עליו את ההגדה. (משנה ד')

ט. כּוֹס שְׁלִישִׁי - מברכים עליו ברכת המזון. (משנה ז')

י. כּוֹס רְבִיעִי - גומרים עליו את ההלל. (משנה ז')

(א) **עֲרָבֵי פְסָחִים סְמוּךְ לַמִּנְחָה, לֹא יֵאָכֵל אֶדָם עַד שֶׁתִּתְחַשֵּׁף.**

וְאָפְלוּ עָנִי שֶׁבְיִשְׂרָאֵל לֹא יֵאָכֵל עַד שֶׁיָּסַב.

וְלֹא יִפְתְּחוּ לוֹ מֵאֲרָבֶעָה כּוֹסוֹת שֶׁל יַיִן,

וְאָפְלוּ מִן הַתִּמְחֹרֵי:

שאלות משנה א'

1. כתוב כותרת למשנה!

2. א. כתוב את המילה בה מתחיל הדין הראשון? _____

ב. כתוב את המילה בה מתחיל הדין השני? _____

ג. כתוב את המילה בה מתחיל הדין השלישי? _____

ד. כתוב את המילה בה מתחיל הדין הרביעי? _____

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 2 ~

3. "סִמוּךְ לְמִנְחָה, לֹא יֵאָכֵל אֶדָם עַד שֶׁתִּתְחַשֵּׁף".

- א. מתי הוא הזמן המוזכר במשנה?
- ב. מדוע אסור לאכול בזמן זה?
4. המשנה מציינת שתי מצוות שגם העני חייב בהן. והן:
  - א. _____
  - ב. _____
5. באר את המושג: "הסבה"?
6. *מה מציינת ה-"הסבה"?
7. "וְאֶפְלוּ מִן הַתְּמַחֲוּי". באר את דברי המשנה!
8. השלם טבלת השלבים שעושים על כל כוס בליל הסדר:

מה עושים / אומרים על כוס זו	הכוס	
	ראשון	א
	שני	ב
	שלישי	ג
	רביעי	ד

משנה ב' - סדר הקידוש בליל פסח

(ב) **מְזַגּוּ לוֹ כּוֹס רֵאשׁוֹן,**

בֵּית שְׁמַאי אומרים: מְבָרֵךְ עַל הַיּוֹם, וְאַחֵר כֶּף מְבָרֵךְ עַל הַיַּיִן.

ובית הלל אומרים: מְבָרֵךְ עַל הַיַּיִן, וְאַחֵר כֶּף מְבָרֵךְ עַל הַיּוֹם:

שאלות משנה ב'

1. מה הנושא במשנה?
2. הכוס הראשונה היא כוס של קידוש. כמה ברכות יש על כוס זו?
3. הברכות הן:
  - א. _____ פירוש הברכה:
  - ב. _____ פירוש הברכה:
4. במשנתנו שני חלקים והם:
  - א. _____
  - ב. _____
5. מה סדר הברכות לפי בית שמאי?

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 3 ~

6. מדוע נקבע דווקא סדר זה?

7. מה סדר הברכות לפי בית הלל?

8. מדוע נקבע דווקא סדר זה?

רע"ב על מסכת פסחים פרק י' משנה ב'

(ב) מברך על היום - בתחילה קידוש היום ואחר כך בורא פרי הגפן - שתחלה קדש היום ואחר כך בא היין, וכשם שקודם לכניסה כך קודם לברכה:

מברך על היין - תחלה. והוא הדין למקדש על הפת. שהיין או הפת גורמים לקידוש היום, שאם אין לו יין או פת - לא יקדש:

משנה מסכת ברכות פרק ח'

(א) אלו דברים שבין בית שמאי ובית הלל בסעודה. בית שמאי אומרים: מברך על היום ואחר כך מברך על היין. ובית הלל אומרים: מברך על היין ואחר כך מברך על היום:

רמב"ם פירוש המשניות

(א) אלו דברים שבין בית שמאי ובית הלל בסעודה כו' - עניין מברך על היום: קידוש השבת או המועד, ב"ש מקדימין הקידוש קודם פרי הגפן, שאלולי כבוד היום - לא נצרכו לייין, ובית הלל מקדימים בורא פרי הגפן, כי לולי היין - לא היינו יכולין לעשות קידוש:

משנה ג' - מצוות אכילת החזרת (ירקות), סדר קערת ליל סדר

(ג) **הביאו לפניו, מטבל בחזרת, עד שמגיע לפרפרת הפת.**

הביאו לפניו מצה וחרסת ומחלת ושני תבשילין -

אף על פי שאין חרסת מצוה.

רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: מצוה.

ובמקדש היו מביאים לפניו גופו של פסח:

ביאור

הביאו לפניו, מטבל בחזרת - אחרי הקידוש מביאים לפניו ירקות (שלא כרגיל, שהרי אחרי הקידוש בוצעים על הפת) אותם הוא אוכל לפני הסעודה, גם אם יש לו רק סוג ירק אחד (חזרת = חסא), יאכל אותו פעמיים, פעם בטיבול ראשון ופעם בטיבול שני. את הירק מטבלים בחומץ / בציר / במי מלח וזה טיבול ראשון.

עד שמגיע לפרפרת הפת - א. אכילת המצה ב. אכילת המרור שאחר אכילת המצה (טיבול שני של החזרת בחרוסת). כוונת הדברים: אחרי הטיבול הראשון אינו אוכל עוד עד אכילת המרור שאחר אכילת המצה.

וחרסת - לטיבול שני, זכר לטיט בו עבדו בני"י במצרים ולכן עושים עליו מעין פתילות דקות וארוכות מקנה וקנמון. לפי תנא קמא אין מצווה בלקיחת החרוסת והיא מובאת לצורך הפגת חריפות המרור שהוא מזיק לגוף.

ושני תבשילין - זכר לקורבן פסח ולקורבן חגיגה. (בימינו לוקחים עצם של זרוע ועליה כזית בשר וביצה צלויה).

רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: מצוה - זכר לטיט. (הרמב"ם מפרש שלשיטת רבי אליעזר רבי צדוק יש לברך על החרוסת ברכת המצוות בא"ה אמ"ה אקב"ו על אכילת חרוסת, ואין הלכה כמותו).

קורבן חגיגת י"ד: יחד עם קורבן הפסח, היו מקריבים קורבן חגיגה, שהוא קורבן שלמים, ואותו אוכלים לפני אכילת הפסח, כדי שאכילת הפסח תהיה "על השובע". הרמב"ם סובר שקורבן זה אינו חובה.

שאלות משנה ג'

1. כתוב כותרת למשנה: _____
2. כמה נושאים מונה משנתינו? פרט! _____
3. "אף על פי שאין חרסת מצנה" מי אומר דעה זו? _____
4. "אומר: מצנה". מי אומר דעה זו? _____
5. כמי נפסקה ההלכה? _____
6. א. לסובר שחרוסת רשות, אוכלים חרוסת כדי: _____
 ב. לסובר שחרוסת מצווה, אוכלים חרוסת כדי: _____
7. מהי: "פרפרות הפת"? א. _____ ב. _____
8. "שני תבשילין". א. מה הם שני תבשילין אלו? _____
 ב. התבשיל הראשון מובא זכר ל-: _____
 ג. התבשיל השני מובא זכר ל-: _____
9. לגבי איזה מאכל יש מחלוקת במשנה? _____
10. "ובמקדש היו מביאים לפניו גופו של פסח".
 א. מנין שהרישא של המשנה עוסקת בזמן שאין בית המקדש קיים? _____
 ב. הוכח דבריה! _____
 ג. * מפני מה קורבן פסח וחגיגה מובאים לפני הסועדים? _____

משנה ד' - מצוות והגדת לבנך

(T) **מזגו** לו כוס שני, וכאן הבן שואל אביו.

ואם אין דעת בן, אביו מלמדו: **מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות???**

שכל הלילות אנו אוכלין חמץ וקצה - הלילה הזה כלו מצה?

שכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות - הלילה הזה תרור?

שכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי, שלוק (מבושל חרבה), ומבשל - הלילה הזה בשר צלי?

שכל הלילות אנו מטבילין פעם אחת - הלילה הזה שתי פעמים?

ולפי דעתו של בן, אביו מלמדו.

מתחיל בגנות ומסיים בשבת, ודורש מארמי אוֹבד אביו, עד שיגמור כל הפרשה כלה:

ביאור

וכאן הבן שואל אביו - מדוע מוזגים כוס שני, על השינויים הנעשים בליל הסדר, חטיפת מצות, חלוקת קליות ואגוזים, כוס שני וכד'.

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 5 ~

שאלות משנה ד'

1. **"מזגו לו"**. איזו הלכה נלמד מכאן?
_____
2. מה תפקיד: **"כוס שני"** בליל הסדר?
_____
3. מה הנושא העיקרי במשנה?
_____
4. כתוב את המילה בה מתחיל הנושא הראשון במשנה: _____ השני: _____
השלישי: _____ הרביעי: _____
5. איזו מצווה מיוחדת יש במשנה?
_____
6. מה מטרת שאלות הבן?
_____
7. הוסיפו שאלה משלכם: _____
8. השלם טבלת: **מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?**

הלילה הזה	בכל הלילות	
?	שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אֲנִי אוֹכְלִין הַסֵּץ וְהַמָּצָה	א
?	שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אֲנִי אוֹכְלִין שְׂאֵר יִרְקוֹת	ב
?	שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אֲנִי אוֹכְלִין צֶ'לִי, שְׁלוֹס (מבוּסל חרבה), וְקִבְשָׁל	ג
?	שְׁבַכְל הַלֵּילוֹת אֲנִי מְטַבְּלִין פְּעַם אַחַת	ד

9. **"הלילה הזה מרור"**. מדוע אינו אומר: **כולו מרור**?
_____
10. **"שבכל הלילות אנו אוכלים: חמץ ומצה... שאר ירקות"**. האם בכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצה? שאר ירקות? הסבירו את כוונת המשנה!
_____
_____
11. **"הלילה הזה פלו צלי"**. למה הכוונה?
_____
12. * בזמן המקדש, מדוע מביאים בשלב זה את קרבן הפסח וקרבן החגיגה לפני הסועדים?
_____
_____
13. **"שבכל הלילות אנו מטבילין פעם אחת - הלילה הזה שתי פעמים"**. מתי אנו מטבילין?
פעם ראשונה: _____
פעם שניה: _____
14. השלם שינויים אותם עושים בליל הסדר לפי המשנה:
שינוי ראשון: _____
שינוי שני: _____
שינוי שלישי: _____
שינוי רביעי: _____
15. איזה שינוי אין עושים בימינו _____ מדוע? _____

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 6 ~

16. עיינו בהגדה של פסח וכתבו קושיה אחרת שלא כתובה במשנה:
 _____
 _____
17. א. כתבו את הנושאים המשותפים של שלוש קושיות המופיעות במשנה ובהגדה:
 _____
 ב. כתבו את הנושאים השונים שבמשנה, וכן בהגדה:
 _____
18. **"מתחיל בגנות ומסיים בשבח"**.
 א. מהי הגנות?
 ב. מהו השבח?
 19. מהיכן לקוחים פסוקי: **"אָרְמֵי אוֹבֵד אֲבִי"**? (ציינו: חומש, פרק, פסוקים)
 20. מה נלמד מהפסוקים הללו?
 21. עיינו בהגדה של פסח וכתבו שתי דרשות שונות על פרשת: **"אָרְמֵי אוֹבֵד אֲבִי"**. ציינו את הפרק והפסוק מהפרשה, ואת תוכן נושאי הדרשות. (אין צורך להעתיק מההגדה).
 דרשה א':
 דרשה ב':
22. **"עַד שְׂיִגְמוֹר כָּל הַפְּרָשָׁה כְּלָה"**. למה הכוונה?
 23. אדם שבנו אינו יודע לשאול, מה עליו לעשות?
 24. עיינו בהגדה של פסח וכתבו:
 א. מי הם הארבעה בנים נגדם דברה תורה? 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____
 ב. איזה בן נזכר במשנתנו?
 ג. כתבו את מילות המשנה המוכיחים דבריכם:

משנה ה' - פסח מצה ומרור, מצוות ההלל

(ה) **רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הֵיךְ אוֹמֵר: כָּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבְתוֹ.**

וְאֵלּוּ הֵן: פֶּסַח, מִצָּה, וּמְרֹר! **פֶּסַח - עַל שׁוֹם שֶׁפֶסַח הַמָּקוֹם עַל בְּתֵי אַבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.**

מִצָּה - עַל שׁוֹם שֶׁנִּגְאָלוּ אַבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם.

מְרֹר - עַל שׁוֹם שֶׁמְרָרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אַבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

בְּכָל דוֹר וְדוֹר חֵיב אָדָם לְרְאוֹת אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵלּוּ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. שְׂנֵאָמַר: (שמות י"ג, ח'),
 וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם.

לְפִיכֵן אֲנַחְנוּ חֵיבִין לְהוֹדוֹת, לְהִלָּל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדַּר, לְבָרוּךְ, לְעֵלָה, וְלִקְלֵם, לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנְּסִים הָאֵלּוּ. הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵרֹת, מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה, וּמֵאֲבָל לְיוֹם טוֹב, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל, וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֲלָה.

וְנֹאמַר לְפָנֵינוּ: הַלְלוּיָהּ:

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 7

שאלות משנה ה'

1. כתוב כותרת למשנה: _____
2. כתוב את המילה בה מתחיל: הנושא הראשון במשנה: _____ הנושא השני: _____
הנושא השלישי: _____ הנושא הרביעי: _____
3. "כָּל שֶׁלֹא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בְּפֶסֶח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ". למה הכוונה? _____
4. השלם טבלת: כָּל שֶׁלֹא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: _____

הנושא	הסיבה לאמירה
א פֶּסַח	
ב מִצָּה	
ג מְרוֹר	

5. מהיכן לקוחים פסוקי: "וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר" ציינו: חומש, פרק, פסוקים _____
6. מה נלמד מהפסוקים הללו? _____
7. "בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חִיֵּב אָדָם לְרֵאוֹת אֶת עַצְמוֹ". כיצד כל אחד יראה את עצמו שהוא יצא ממצרים? _____
8. מדוע עליו לראות את עצמו כך? _____
9. "לְפִיכָּה אֲנַחֲנוּ חִיְבִין לְהוֹדוֹת". כיצד מודים לה? _____
10. "וְנֹאמַר לְפָנָיו: הַלְלוּיָהּ". למה מהווה הודאה זו הקדמה? _____
11. הקף בעיגול את שלושת הדברים אותם חייב אדם לומר בפסח: חזרת / מצה / כרפס / יין / אפיקומן / פסח / מלח / מה נשתנה / מרור

משנה ו' - ברכת ההגדה

(1) עד היכן הוא אומר?

בית שמאי אומרים: עד אם הבנים שמתקה.

ובית הלל אומרים: עד חלמיש למעינו מים. וחותם בגאָלה.

רבי טרפון אומר: אפשר גאָלנו ונגאל את אבותינו ממצרים, ולא היה חותם.

רבי עקיבא אומר: כן ה' אלקינו ואלקי אבותינו יגיענו למועדים וְלְרִגְלֵים אַחֲרֵים הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשֵׁלוֹם, שְׁמַחִים בְּבִנְיַן עֵינֵךְ וְשֵׁשִׁים בְּעִבּוּדְךָ, וְנֹאכַל שֶׁם מִן הַדְּבָרִים וּמִן הַפְּסָחִים כו', עד בְּרוּךְ אַתָּה ה', גָּאֵל יִשְׂרָאֵל: (לאחר סיום מצוות אמירת ההגדה - מברך ברכת היין ושותה את הכוס השני).

שאלות משנה ו'

1. כתוב כותרת למשנה! _____

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 8 ~

2. "עד היכן הוא אומר?". באר את שאלת המשנה?
_____
3. מי שואל שאלה זו?
_____
4. כמה תנאים מופיעים בשמם במשנה?
_____
5. הפרקים הללו הנאמרים בליל הסדר נאמרים גם בראשי חודשים וברגלים והם לקוחים מתהילים,
א. ציין את מספרי הפרקים: _____
ב. עיינו בהגדה של פסח / בסידור וכתבו כמה פרקים אומרים: לפי רבי עקיבא: _____
כמה לפי רבי טרפון: _____
6. לשיטת מי אומרים בהגדה עד: "עד אם הבנים..."?
_____
7. לשיטת מי אומרים בהגדה עד: "עד תלמיש..."?
_____
8. לשיטת מי אומרים בהגדה עד: "אשר גאלנו..."?
_____
9. לשיטת מי אומרים בהגדה עד: "כן ה' אלקינו..."?
_____
10. עיינו בהגדה וכתוב כשיטת מי אנו נוהגים כיום?
_____
11. השלם טבלת תשובה לשאלת המשנה: "עד היכן הוא אומר?"

שטת	עד היכן אומרים	חתימה בסיום האמירה
א		בית שמאי
ב		בית הלל
ג		רבי טרפון
ד		רבי עקיבא

12. באיזה חלק של ההגדה שותים את הכוס השני?
_____

משנה ז' - מנהגי הסדר שלאחר הסעודה - כוס שלישית ורביעית

מושגים:

- א. מזוננו - מברכים על הכוס בשעת ברכת המזון.
- ב. גומר עָלֵינוּ אֶת הַהֵלֵל - מסיים את חלקו השני של ההלל שהתחיל לפני הסעודה.
- ג. בְּרַכַּת הַשִּׁיר - 1. יהלולך ה' אלוקינו כל מעשיך... בא"ה מלך מהולל בתשבחות. שמיים בה את ההלל בכל פעם שאומרים אותו. (ברכת השבח)
2. נשמת כל חי. (נאמרת אחרי פסוקי דזמרא בשבתות ובחגים, לכן נקראת ברכת השיר)
3. לפי הברייתא בגמ': אמירת הלל הגדול: מזמור קל"ו בתהילים, "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו". (להלכה אומרים את שלושתם)
- ד. בין הכוסות הללו - בין כוס שניה לכוס שלישית.

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 9 ~

(ז) **מְזַגּוּ לוֹ כּוֹס שְׁלִישִׁי - מְבָרְךְ עַל מְזוֹנוֹ.**
רְבִיעִי - גּוֹמֵר עָלָיו אֶת הַהֶלֶל, וְאוֹמֵר עָלָיו בְּרַכַּת הַשִּׁיר.
בֵּין הַכּוֹסוֹת הַלְלוּ, אִם רוּצָה לְשַׁתּוֹת - יִשְׁתָּה.
בֵּין שְׁלִישִׁי לְרְבִיעִי - לֹא יִשְׁתָּה:

שאלות משנה ז'

1. כתוב כותרת למשנה: _____
2. כתוב את המילה בה מתחיל: הנושא הראשון במשנה: _____ הנושא השני: _____
 הנושא השלישי: _____ הנושא הרביעי: _____
3. **"מְזַגּוּ לוֹ כּוֹס שְׁלִישִׁי"**. באיזה שלב בהגדה מוזגים כוס זו? _____
4. **"מְבָרְךְ עַל מְזוֹנוֹ"**. איזו ברכה מברכים כעת? _____
5. באיזה שלב בהגדה שותים את הכוס השלישית? _____
6. **"רְבִיעִי"**. באיזה שלב בהגדה מוזגים כוס זו? _____
7. מה אומרים על הכוס הרביעית? _____
8. באיזה שלב בהגדה שותים את הכוס הרביעית? _____
9. מהי ברכת השיר? א. _____
 ב. _____
 ג. _____
10. מפני מה **מתירים** לשתות עוד יין בין הכוס השני לכוס השלישי? _____
11. מפני מה **אסור** לשתות יין בין הכוס השלישי לכוס הרביעי? _____
12. *לפי הרשב"ם, האם מותר לשתות יין בין כוס ראשון לשני? _____ מדוע? _____
13. השלם לגבי שתיית יין בין ארבעת הכוסות: _____
 א. בין כוס ראשון לשני מותר / אסור לשתות יין. הטעם: _____
 ב. בין כוס שני לשלישי מותר / אסור לשתות יין. הטעם: _____
 ג. בין כוס שלישי לרביעי מותר / אסור לשתות יין. הטעם: _____

משנה ח' - אכילת האפיקומן

מושגים:

- א. אין מְפַטְטִירִין - אין מסיימין.
- ב. גּוֹמֵר עָלָיו אֶת הַהֶלֶל - מסיים את חלקו השני של ההלל שהתחיל לפני הסעודה.
- ג. אֶפִיקוֹמָן - א. פרפראות ומיני מתיקה אותם אוכלים לקינוח הסעודה
 ב. נוטריקון: אפיקו מן = הוציאו מזון (אין אומרים: הוציאו את האוכל והביאו דברים לקינוח סעודה).
 ג. מילה יוונית שמשמעותה: משתה (ג'אלה) שעורכים אחרי הסעודה ביין, פירות ומיני מתיקה שונים.

מסכת פסחים פרק י' משניות א' - ח' ~ 10 ~

ד. יִשְׁנוּ מְקַצְתָּן - חלק מהחבורה המנויה על קורבן הפסח ישנו לאחר התחלת אכילת הקורבן.

ה. נִתְּנַמְנְמוּ - ישנו במקצת (קוראים לו והוא עונה, אך אינו יודע להשיב בדבר המצריך הבנה, וכשמזכירים לו הוא נזכר).

ו. נִרְדְּמוּ - שקעו בשינה.

(ח) **אין** מפטירין אחר הפסח אֶפִיקוֹמֵן.
יִשְׁנוּ מְקַצְתָּן - יֹאכְלוּ. **כָּלֵן** - לא יֹאכְלוּ.
רְבִי יוֹסִי אֹמֵר: נִתְּנַמְנְמוּ - יֹאכְלוּ. נִרְדְּמוּ - לא יֹאכְלוּ:

שאלות משנה ח'

1. כתוב כותרת למשנה: _____
2. כתוב את המלה בה מתחיל: הנושא הראשון במשנה: _____ הנושא שני: _____
 הנושא השלישי: _____ הנושא הרביעי: _____
3. א. מה אסור לאכול אחר קורבן הפסח? _____
 ב. מדוע אסור לאכול? _____
4. במה חולקים תנא קמא ורבי יוסי? _____
5. השלם לגבי המחלוקת בין ת"ק לרבי יוסי: _____

	המקרה	דעת ת"ק	דעת רבי יוסי
א	יִשְׁנוּ מְקַצְתָּן		
ב	יִשְׁנוּ כָּלֵן		
ג	נִתְּנַמְנְמוּ		
ד	נִרְדְּמוּ		

6. לסוברים שרבי יוסי בא **להחמיר** לעומת ת"ק, במה מחמיר רבי יוסי? _____
7. לסוברים שרבי יוסי בא **להקל** לעומת ת"ק, במה מקל רבי יוסי? _____
8. למה הכוונה במילה: "אֶפִיקוֹמֵן"?
 א. _____
 ב. _____
 ג. _____
9. מה אוכלים היום במקום קורבן פסח? _____ כיצד קוראים לכזית המצה האחרונה אותה אוכלים ב-"ליל הסדר": _____.